

Újra indul a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar

DR. RÁCZ GÁBOR

Az 1989-es év végére a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar már csak az utolsóéves hallgatóival maradt, az utóbbi négy évben ugyanis nem engedélyezték új hallgatók felvételét. 1990 elején viszont újra indult az oktatás. A más karokon 1989 őszén eredményes felvételi vizsgát tett, de helyhiány miatt fel nem vett 60 jelölttel indult meg a munka. Ezzel visszahelyezték jogait a több mint 40 éves múlttra visszatekintő oktatási intézményt.

Visszatekintve a romániai gyógyszerészképzésre meg kell említeni, hogy a II. világháború után a gyógyszerészeti karok 1948-ban alakultak meg, illetőleg szerveződtek újjá. Ugyanis 1934-ben a vidéki egyetemeken megszüntették a gyógyszerészeti karokat és Bukarestbe összpontosították azt. A háborút követően Iasiban, Kolozsváron és Marosvásárhelyen a tudományegyetemektől különválasztva Orvosi és Gyógyszerészeti Intézeteket szerveztek, orvosi és gyógyszerészeti karokkal. [1].

Marosvásárhelyen már 1945-ben megindult az oktatás, az akkori Bolyai Tudományegyetem orvosi karaként, magyar tannyelvű intézetként. Később az önállóvá vált Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet csaknem egy évtizedes működés után 1961-ben tért át kétnyelvű oktatásra. A gyógyszerészképzésben a román és magyar nyelven párhuzamosan tartott előadások mindvégig megmaradtak. Ezt az elvet az általános helyzettől eltérően, sikerült mindvégig megtartani [2].

A kar legnagyobb létszáma a hetvenes évek elején, évfolyamonként 60–65 hallgató volt. Az oktatók száma ebben az időben pedig 48 volt.

1986-ban országosan megszüntették az önálló gyógyszerészeti karokat és az orvosi karokkal egyesítették azokat. Egyidejűleg a hallgatók száma is csökkent. Marosvásárhelyen már csak 20-an végeznek. A gyógyszerészképzés ezen a kétnyelvű karon nem szűnt meg és — ami lényeges feltétele az újrakezdésnek — megőrizték helyiségeiket és a felszerelést. Jelenleg 18 szakember biztosítja az oktatás újraindítását.

Az év folyamán más területen is végbementek változások. Az intézet folyóirata 1955-ben két nyelven jelent meg, tükörfordításban, Orvosi Szemle, illetve Revista Medicală címen, 1975-től kezdve csak az utóbbi

néven. Magyar nyelvű közlemények elvétele jelentek meg [3]. Ugyanettől az időtől kezdve országosan is gyakorlatilag megszűnt a nemzetközi jellegű folyóiratok hozzáférhetősége.

Érdekesképpen megemlíthjük, hogy az 1956-ban és 1957-ben Marosvásárhelyen kiadott Gyógyszerészeti Értesítő hónapokon keresztül az egyedüli magyar nyelvű gyógyszerészeti lap volt a világon.

A gyógyszerészképzésben szereplő minden tantárgy külön tanszékkal működik, saját tanszemélyzettel [2]. Az oktatás feltételeit biztosítja a kar saját gyógyszerelőállító részlege, a Gyógyszervállalat (= Gyógyszertári Központ) 1976 óta működő Galenusi Laboratóriuma (készítményeinek száma 70 körüli), egy helyi nagyvállalat keretében 1982 óta működő kísérleti üzem, amely növényi nyersanyagot dolgoz fel, továbbá a nemrég indult ARMEDICA nevű gyógyszerárugyár.

A gyógyszerészhallgatók képzésének részleges szünetelése alatt is folytatódtak a 6 hetes továbbképző tanfolyamok (fitoterápia, gyógyszerészeti technológia) és a doktori értekezések megvédése (farmakognóziából 23-an nyerték el ezt a tudományos fokozatot, a gyógyszerészet történetéből 5-en).

Az újrakezdés időszakában támogatást jelentett főleg a szakirodalmi dokumentáció fejlesztésében, a Magyar Gyógyszerészeti Társaság, az Országos Gyógyszerészeti Intézet, a Baranya Megyei Gyógyszertári Központ Gyógynövény Laboratóriuma és a Kőszegi Patikamúzeum segítségével. A budakalászi Gyógynövény Kutató Intézettel a kapcsolat mindvégig fennállt. A marosvásárhelyi kar fűvészkertje és ezen belül a gyógynövényrészleg, melyet Kopp Elemér létesített [4], fenntartotta nemzetközi kapcsolatait a minden évben kiadott magkatalógus, ill. magcsere révén.

IRODALOM

1. *Rostás Zoltán*: Ezer gyógyszerész iskolája. A hét (Bukarest) 9. évf., 1978. november 10-i szám — 2. *Oltványi Noémi*: Szemelvények a romániai gyógyszerészetéről. Gyógyszerészet 31, 327 (1987).
- 3. *RÁCZ Gábor, Péter H. Mária*: Történeti áttekintés a magyar nyelvű gyógyszerészeti irodalomról Erdélyben. Gyógyszerészet 31, 305–308 (1987).
- 4. *RÁCZ-Kotilla Erzsébet, RÁCZ Gábor*: Profeszor Dr. Kopp Elemér (1890–1964) — Pharmakognost und Phytochemiker „Naturwissenschaftliche Forschungen über Siebenbürgen” Bd. I., Böhlau Verlag, Köln, Wien, 1980.

(R-4300 Tîrgu Mureş, Of. PTTR 1, Casuța poștală 111.)

Érkezett: 1990. IV.5.